

Field : Music Studies

Type : Review Article

Received: 04.02.2017 – *Corrected*: 16.03.2017 – *Accepted*:21.04.2017

Kültür, Etnomüzikoloji ve Müzikoloji İlişkisi

Ahmet Selçuk BAYBURTLU

Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas, TÜRKİYE

E-Posta: selcuk.bayburtlu.25@hotmail.com

Öz

Anadolu coğrafi açıdan farklı bölge ve özelliklere sahiptir. Ortak özellikler bölgelerdeki duygu ve düşüncelerdir. Yöresel müziklerin sözlerinde bu ortak özellikler görülse de icra açısından farklı ritim, ezgi, çalma biçimleri farklıdır. Uluslararası toplumda ise kültür tarihi coğrafi konumu, sosyal ekonomik gelenek ve görenek açısından farklılıklar göstermektedir.

Bu araştırma, müzikoloji, etnomüzikoloji ve kültür kavramlarının ne olduğunu ve birbirleriyle olan ilişkilerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla, kayıtlardan ve literatür taramasından elde edilen bilgiler materyal olarak kullanılmıştır. Kullanılan bilgiler (veriler), belgesel kaynak tarama, çözümlene tekniği ile elde edilmiştir. Bu araştırmanın yürütülmesinde literatür taraması ve betimsel durum analizi tekniği kullanılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre, toplulukları ifade eden en önemli unsurlar kültür ve müziktir. Toplulukların varlıklarını devam ettirmesi için önemli kültürlerine, yöresel müziklerine, gelenek ve göreneklerine önem vermesi gerekir. Etnomüzikoloji disiplinler arasında önemli yere sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Müzikoloji, Etnomüzikoloji, Kültür

The Relationship between Culture, Ethnomusicology, and Musicology

Abstract

Anatolia has different geographical features and regions. Common features are emotions and thoughts in the regions. Although these common characteristics are seen in the words of regional music, different rhythm, melody and play styles are different in performance. In international society, cultural history shows differences in geographical position, social economic tradition and customs.

This research was conducted to determine what the concepts of musicology, ethnomusicology and culture are and their relations with each other. For this purpose, information obtained from the records and literature review was used as material. The information (data) used was obtained by documentary source scanning, analysis technique. In the execution of this research literature review and descriptive situation analysis technique were used.

According to the results obtained, the most important elements expressing communities are culture and music. Communities should attach importance to their important cultures, local music, traditions and customs in order to sustain their existence. Ethnomusicology has an important place among the disciplines.

Keywords: Musicology, Ethnomusicology, Culture

1. Giriş

Müzik duygu düşüncelerin seslerle tasarım ve izlenimlerini belirli bir amaç ve yöntemle belirli bir güzellik anlayışına göre birleşmiş seslerle işlenip anlatan estetik bir bütündür (Bayburtlu, 2016: 264).

Kültür; bir veya birden çok toplumun tarihsel süreç içinde ürettiği yeme, içme, giyinme, el sanatları, dil, din, edebiyat, geleneksel halk dansları, gelenek ve göreneklerini, maddi manevi değerlerin nesilden nesile eksiksiz bir biçimde aktarılmasına denir.

“Müzik kültürü ise, toplumun bir üyesi olarak insanoğlunun genel kültürün yanında kazandığı müzik sanatına ilişkin bilgi, beceri, tutum ve davranışlar ile müzik ortamlarında geçerli ahlak kuralları, gelenekler ve benzeri diğer yetenek ve alışkanlıkları kapsayan karmaşık bir bütündür” (Günay, 2006: 99).

Anadolu coğrafi açıdan farklı bölge ve özelliklere sahiptir. Ortak özellikler bölgelerdeki duygu ve düşüncelerdir. Yöresel müziklerin sözlerinde bu ortak özellikler görülse de icra açısından farklı ritim, ezgi, çalma biçimleri farklıdır. Uluslararası toplumda ise kültür tarihi coğrafi konumu, sosyal ekonomik gelenek ve görenek açısından farklılıklar göstermektedir (Bayburtlu, 2016: 264).

“Sözü ve müziği ile Türk halkının kültürünü, tarihini, coğrafi konumunu ve sosyal-ekonomik yapısını en belirgin en canlı biçimde yansıtan öğeler, ozanlar ve daha sonra da aşıklar tarafından tarihin akışı ve anonimlik özelliği içinde bestelenen türküler, ayrıca deyiş, dil, edebiyat, giyim, el işi, inanışlar halk hekimliği, seyirlik oyunlar, gelenekler, görenekler, köy hayatı ve köy hayatı töresinin yarattığı çeşitli halk oyunlarıdır” (Budak, 2006: 12).

Toplulukları ifade eden en önemli unsurlar kültür ve müziktir. Toplulukların varlıklarını devam ettirmesi için kültürel özelliklerine, yöresel müziklerine, gelenek ve göreneklerine önem vermesi gerekir.

2. Yöntem

2.1 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı müzikoloji, etnomüzikoloji ve kültür arasında ilişkiyi saptamak amacı ile yapılmıştır.

2.2. Araştırma Modeli

Bu araştırmanın yürütülmesinde literatür taraması ve betimsel durum analizi tekniği kullanılmıştır. Kayıtlardan ve literatür taramasından elde edilen bilgiler materyal olarak kullanılmıştır. Kullanılan bilgiler (veriler), belgesel kaynak tarama, çözümleme tekniği ile elde edilmiştir. Bu araştırmanın yürütülmesinde literatür taraması ve betimsel durum analizi tekniği kullanılmıştır. Betimsel araştırmalar mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamaya çalışan, olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimleyen araştırmalardır (Kaptan, 1995: 59).

3. Kültür

Her müzik türü içinde olduğu toplumdan izler taşır bu yüzden insanların yaşayış tarzıyla ilgili kültürel bilgiler verir. Toplum kültürü yapısı, gelenek ve görenekleri, inançları, sosyal ve ekonomik yapısı müziklerine yansır. Bu yüzden de kültür, kültürel kimlik kavramlarını iyi anlamak gerekir (Bayburtlu, 2016: 264).

“Kültür; Bir halkın ya da bir toplumun maddi ve manevi alanlarda oluşturduğu ürünlerin tümü; yiyecek, giyecek, barınak, koranak gibi temel ihtiyaçların elde edilmesi için kullanılan her türlü araç- gereç, uygulanan teknik; fikirler, bilgiler, inançlar; geleneksel, dinsel, toplumsal, politik düzen ve kurumlar; düşünce, duyuş, tutum tüm davranış biçimleri; yaşama tarzı”(Örnek, 1971: 148).

“Kimlik, kısaca kişilerin ve çeşitli büyüklük ve nitelikteki, toplumsal grupların “kimsiniz, kimlersiniz?” sorusuna verdikleri cevaplardır” (Güvenç, 1993: 3).

Kültürel yapıda en önemli bileşenlerden biri müziktir. Bu sebeple bize toplum ve topluluklar hakkında önemli ipuçları ve bilgiler verir.

“Müzik, kimliğimizi oluşturan kültürün, simgeler ve davranış biçimleriyle dışavurumudur. Toplumsal bir varlık olan insan, sosyal çevresi ile iletişim için geliştirilen sözcüklere sesler aracılığıyla duygularını, düşüncelerini, deneyimlerini anlatan değişik anlamlar yükleyerek müziğin Temel yapısını oluşturmuştur. Bu anlamların diğerleriyle paylaşılmaya başladığı anda müzik toplumsallaşmaktadır” (Kaplan, 2005: 78).

Merriam, kültür içinde müziğin incelenmesinde alan çalışmasının önemli olduğunu vurgular. Müzik-kültür ilişkisini araştıran her insanın ham maddeleri toplamak, etkili bir çalışma yapmak ve onu faal durumda gözlemlemek için alan çalışmasına gereksinimi vardır, açıklamalarıyla bu düşüncesini dile getirir (Rice, 1987:469-488).

4. Kültür ve Yöresel Müzik

Yöresel müzik; Belirli bir yöreye ait enstrümanlar ile çalınan, o yöreye özgü ağız ve şive ile icra edilmesidir. Yöresel özelliklerin o yörenin müziğine aktarılmasıyla oluşmaktadır.

“Her kültürün/topluluğun içyapısını anlatan ve bireyler arasında duygusal bütünleşme sağlayan müziği vardır. Örnekler sıralanamayacak kadar çoktur. Bunlardan bazıları, yeşil pop, Tasavvuf, Anadolu pop, club, rock&roll, heavy metal, punk, blues, kanto, tango, caz, disko v.s. (Kaplan,2005: 81).”

Bu açıklamalardan da anlaşıldığı gibi her toplum kendine ait bir müzik türüne sahiptir.

“Dünya toplumlarının farklılıklarının belirleyici özellikleri, kültür, tarih, coğrafi konum ve sosyal-ekonomik yapıdır. Sözü ve müziğiyle, Türk halkının kültürünü, tarihini, coğrafi konumunu ve sosyal-ekonomik yapısını en belirgin, en canlı biçimde yansıtan öğeler, ozanlar ve daha sonra da âşıklar tarafından tarihin akışı ve anonimlik özelliği içinde bestelenen (yakılan) türküler, ayrıca deyiş, dil, edebiyat, giyim, el işi, inanışlar, halk hekimliği, seyirlik oyunlar, gelenekler, görenekler, köy hayatı ve köy hayatı töresinin yarattığı çeşitli halk oyunlarıdır. Bu öğeler Türk halkının değer dizgesinin bir görüntüsüdür ya da Türk halkı bu değer dizgesinin bir görüntüsüdür” (Budak, 2006: 12).

“Müzik belli ritimler, ses düzenleri ile dinleyicide “çağrışımlar” yapıp, onda bireysel duygular ve heyecanlar yarattığı, yaşantıyla köprüler kurabildiği oranda benimsenebilir. Kullanılan dil, seçilen sözcükler ve bu sözcüklerin hangi ses perdesine nasıl yerleştirildiğini tespit etmek, o kültürel yapıdaki müziksel anlatımı kavramamıza yardımcı olabilecektir. Ezgisel yapıdaki duygunun anlamı, kültürel birikime ve değerlere göre değişim gösterecektir” (Kaplan, 2005: 61).

“Kültürel yaşamda müziğin yaptığı iş üstüne düşen görev, oynadığı rol, gösterdiği etki, bulunduğu anlamlı yardım ve katkı ile sağladığı anlamlı, destek ve yarar anlaşılır. Müziğin kültürel işlevi esas olarak müziğin kültürel yaşamda kültürel amaç ve gereksinimlere hizmet edici biçimde, kültürel amaç ve gereksinimler doğrultusunda yapıyı yaratımı gereksinimler ve kullanımı temeline dayanır. Bu bağlamda kültürel işlevleri bireysel toplumsal kültürü ve kültürel özellikleri oluşturma geliştirme, çeşitlendirme, zenginleştirme, koruma taşıma, paylaşma ve kuşaktan kuşağa aktarmada; bireysel, toplumsal kültürler arası ilişkileri güçlendirme, pekiştirme, çeşitlendirme ve zenginleştirmede, kültürel kimlik ve kişilik oluşturma koruma ve geliştirmede müziğin gördüğü/yaptığı iş, üstüne düşen görev oynadığı rol gösterdiği önemli etki, bulunduğu anlamlı yardım ve katkı ile sağladığı anlamlı destek ve yararı içeren tüm kültürel ilişki yapı, düzenleme, birikim ve etkinlikleri kapsar” (Uçan; 1996: 27).

5. Müzikoloji

New Grove Dictionary For Music And Musician” adlı müzik ansiklopedisinde, müzikoloji sözcüğü iki farklı biçimde tanımlanmaktadır. Bunlardan birisi müzikolojiyi müziği mantıksal yöntemlerle araştıran bir disiplin olarak ele alırken, diğeri müzikolojiyi müziğin bir dalı bir bilgi alanı olarak görmektedir (Müzik, Sayı 5: 44).

Yunancadan gelme bir sözcük olan “logi”nin kökü “lügat” sözcüğüne dayanır; bu sözcük de söz söylemek anlamına gelmektedir. Teknoloji sözcüğünün kökeni de Yunanca olup, sanat anlamına gelen “theke” ile söz söylemek anlamına gelen “logos” sözcüklerinin birleşiminden “Sanatlar üzerine söz söyleme” temeline dayanmaktadır. Bu yaklaşımdan yola çıkıldığında “müzikoloji” müzik üzerine söz söyleme, müzikolog ise müzikten haber veren anlamında yorumlanabilir. Müzikolojinin bir başka tanımı ise “Müzik sanatını fiziksel, psikolojik, estetik ve kültürel fenomen olarak araştırmayı hedefleyen bilim alanı” (Müzik, Sayı 5, s.44).

Müzikoloji, musikinin nazariyat ve tarihini saran ilim. Avrupa dışı kıdemli musikileri mukayeseli (karşılaştırmalı) bir suretle incelemek, hep müzikolojinin sahasındadır. Musiki hakkında nazari ve tarihi teliflerin (yazılı özgün eser) en eskileri ilk çağlardan kalmadır ve musiki bilginliğinin kıdemi böylesine derindir; fakat kadrolanış, metoda bağlanmak isteniliş ve yüzyılımızın ilim anlayışına alınış bakımlarından konu genç bir bilimdir.

Yüzyılımızın başlangıçlarında Fransız ve Alman bilginleri arasında müzikolojinin tasnif ve görüşleri maddelerinde geniş farklar vardı (Gazimihal, 1961:171).

Geleneksel olarak Müzikolojinin birinci işlevi, müzik konusundaki bilgi bütününe yeni şeyler ekleyerek kompozisyon ve seslendirmenin beslenmesine katkıda bulunmak olmuştur. Böyle bakınca, bugün tüm Müzikbilimin işlevi aslında, Etnomüzikoloji olmak, yani araştırma alanını “Toplumbilimsel” denen gereçleri kapsayacak biçimde genişletmektir (Özer, 1997: 7).

Bu tanımdan yola çıkarak Müzikoloji; Müzik alanında bulunan kuramların deneysel ve bilimsel çalışmalardan yola çıkarak kabul görülen kuramların geliştirilmesi ve bilinenler alanını genişleterek ilerlenmesi ve belgelenerek ortaya konulmasıdır.

Pisagor'dan beri müzik bilim ve diğer bilim dalları arasında yerini korumuş ve günümüze kadar gelmiştir. 1950 lere kadar “ Karşılaştırmalı Müzikoloji “ olarak bilinirdi. 1900 yılında Hornbostel “ Karşılaştırmalı Müzikoloji” terimine karşı çıkmış fakat 1950” ye kadar aynı isim ile anılmıştır. 1941 de Haydon bu terime sıcak bakmamış ve yeni bir isim bulmak için çeşitli tartışmalar başlatmıştır. Jaap Kunst'un “Musicologica” eserinde “Karşılaştırmalı Müzikoloji” kavramı yerine “ Etnomüzikoloji” terimi olarak ortaya konulmuştur.

6. Etnomüzikoloji

Etnomüzikoloji; Müziğin kültürel bağlamda ele alan ve inceleyen müzik bilimine denir.

Etnomüzikoloji, bir toplumun müziğini incelerken, “o” müziğin, kendine özgü yaşadığı ortamı göz önünde bulundurarak, müziği olduğu kültürel bağlamda anlamaya çalışmak durumundadır. Etnomüzikolog, eserin yapı bütünlüğü; hangi koşullarda nasıl olduğu; dinleyicinin müzik dinleme davranışları; müziğin icra edildiği ortamlar; müziksel icra, müzisyenler, dinleyiciler ve ilgili unsurları inceleyerek tek tek eserlerden elde ettiği verilerle kültür-müzik ilişkisini açığa çıkarma olanağı bulabilir. Türküler, Anadolu'nun tarihsel ve sosyolojik gelişimini, yöresel ayrımlarına uygun olarak içinde barındırmaktadır. (Karkın, Karaburun, 2012).

Etnomüzikoloji disiplinler arasında önemli yere sahiptir. Antropoloji, Tarih, sosyoloji, Etimoloji, Semiyotik, Matematik ve diğer bir çok bilim dalı ile ilişkisi olan ve üzerinde büyük hâkimiyeti olan bilim dalıdır.

Müziğin anlamlarına varmak, onun vereceği hazzı azaltmaz; tersine artırır. Sanatın verdiği haz iki türdür. Biri çok sık yaşanan deneyimdir; yaşamın dertlerinden kaçış yolu olarak duyuların yatıştırılmasına sığınmaktır. Öbürüyse, zihnin duyular aracılığıyla gerçek dünyanın, insan yaşamının ve düşüncesinin daha önceleri bilinmedik ya da gizemli kalmış bir yanına uyanışın vereceği coşkudur (Finkelstein, 1996:9).

Müzik bilgi, disiplin ve bilim içerisinde değerlendirilecek olursa, müzik denilen olaya bilginin açılımı çeşitli yönlerden olabilir. Tarih boyunca sürekli evrim içinde değilse bile, yer yer, ayrı ayrı, müzik üzerinde bilimsel ve usçu (akılcı) yöntemlerle çalışmalar yapıldığını

görüyoruz. Örneğin, M.Ö. VI. yüzyılda Pythagoras, sayı kuramlarını müziğe uygulayarak, ses aralıkları ölçülerindeki oranları belirlemiştir. Bu bakımdan Pythagoras'a “ilk müzik bilgini” demek yerinde olur (Mimaroglu, 1995: 186-187).

Bununla beraber müziği incelemek, herhangi bir şeyi incelemekten farklı değildir. Herhangi bir alandaki incelemeci, ele aldığı konuyu, “ne”, “neden” ve “nasıl” gibi yönlendirici sorular sorarak açıklamaya çalışır. Müzik incelemecisi de ele aldığı bir müzik parçasını, bir seslendirme yi, bir çalgıyı ya da karşılaştığı bir müziksel olguyu bu sorulara yanıt arayarak anlama çabasıdadır (Özer, 1997: 1). Sözelimi, müziği “estetik deneyim” olarak gören bir perspektif ile inceleme, ister istemez ele alınan müziğin kendi bünyesinde olduğu kabul edilen estetik özelliklerine yönelir; tanımlanmak istenen, tınının güzelliği ve ne anlatmak istediğidir.

Geleneksel olarak Müzikolojinin birinci işlevi, müzik konusundaki bilgi bütününe yeni

şeyler ekleyerek kompozisyon ve seslendirmenin beslenmesine katkıda bulunmak olmuştur. Böyle bakınca, bugün tüm Müzikbilimin işlevi aslında, Etnomüzikoloji olmak, yani araştırma alanını “Toplumbilimsel” denen gereçleri kapsayacak biçimde genişletmektir (Özer, 1997: 7).

Müzikoloji ve Etnomüzikoloji Kültür İlişkisi

Müzikoloji ve Etnomüzikoloji, bilimsel ya da başka herhangi inceleme normları bütününe belirleyici olduğu, üzerinde uzlaşmış standartları bulunan disiplinleri oluşturmamaktadır. Bu iki ana başlığın ortaya çıkmasında egemen olan tek ve açık neden konu sınırlamalarıdır. Müzikoloji, tarihsel ve sistematik çerçevede Avrupa Sanat Müziği’ni konu alır; Etnomüzikoloji ise Avrupa dışı müziklerle ilgilidir.

Geleneksel olarak Müzikolojinin birinci işlevi, müzik konusundaki bilgi bütününe yeni şeyler ekleyerek kompozisyon ve seslendirmenin beslenmesine katkıda bulunmak olmuştur. Böyle bakınca, bugün tüm Müzikbilimin işlevi aslında, Etnomüzikoloji olmak, yani araştırma alanını “Toplumbilimsel” denen gereçleri kapsayacak biçimde genişletmektir.

Yöntem farklılığı açısından, tarihsel inceleme Müzikolojinin karakteristik yöntemi olarak görülse de, müziksel olgularda tarihsel boyutun önemi Etnomüzikolojide de anımsanmamıştır (Özer, 1997: 3,6,7)

Ayrıca geleneksel olarak müzik tarihini içeren Müzikoloji, XX. yüzyılda, müziğin her türünü incelemek üzere alanını genişletmiştir (Tansuğ, 1999: 129).

Yöntem açısından birbiri içine girmiş iki alandan Etnomüzikoloji bugün alanını geliştirerek daha farklı tanımlara ulaşmıştır; örneğin, bilimsel ve insanbilimsel araştırma yöntemlerini birleştirerek insanın müziğe dayalı iletimiyle uğraşan bir disiplindir. Etnomüzikolojinin başlıca görevi, insanların gösterimde bulunma, dinleme ve konuşma aracılığıyla müzik olarak tanımladıkları şeyin müziksel duyumunu nasıl yaptıklarını keşfetmektir. Etnomüzikolojik keşif, farklı toplumsal bağlamlardaki farklı bireyler tarafından yapılarak anlam verilen müziğin tasarım sürecini ortaya çıkaracak “Duyusal bağlamlı alan araştırması” aracılığıyla en iyiye ulaşmaktır (Blacking, 1999: 55-58).

Bu açıklamalardan yola çıkarak bugün etnomüzikoloji- müzik- toplum- kültür ilişkisini alan araştırması yöntemleri yerine ve zamanında inceleyen bir alan durumuna gelmiştir.

Alan araştırması ve laboratuvar analizi, müziğin yapısı ve kültürel alt yapı, geniş karşılaştırma ve geliştirilmiş ikinci müzikalite ile ilişkili daha sınırlı uzmanlaşma, eş zamanlı ve kuşkusuz ki ard zamanlı inceleme hepsi konuyla ilgili ve önemlidir (Nettl, 1999: 71).

Her ne kadar uluslararası disiplin veya bilim dalı olsalar da Müzikoloji, Etnomüzikoloji ve Müzikbilim alanlarına ilişkin tanımlamalar ve içerikleri hala çeşitli ülkelere göre değişiklik göstermektedir. Bu durum sonucunda ilgili alanların belirlenmeye çalışılan yöntem ve içerikleri sürekli zorlaşmaktadır. Örneğin; İngilizler ve genelde Avustralyalılar için “Müzikbilim” kapsamlı bir terimdir: ...müzik kuramcıları ve etnomüzikbil imcilerin (aslında Etnomüzikoloji olarak kullanılması gereken terim çevirmen tarafından bu şekilde kullanılmıştır) tümü müzikbilimcidir, ama müzik tarihçileri kendilerine ya bu adı vermekte ya da “Tarihsel müzikbilimci” demektedirler. Kuzey Amerika’da ise tersine, müzik tarihçileri kendilerine müzikbilimci derken, kendilerini müzik kuramcılarından ve etnomüzik bilimcilerden ayırmaktadırlar. Ayrıca burada bu ayırım İngiltere’de olduğundan daha önemlidir. Amerikalı akademisyenler kendilerini açık bir biçimde “müzikbilimci”, “müzik

kuramcı” ya da “etnomüzik bilimci” olarak tanımlarlar; her grubun ayrı meslek kuruluşu vardır ve iş ilanlarında normal olarak bu üçlüden hangisinin istendiği açıkça belirtilir (Cook, 1999: s.123, 124).

Müzikbilimciler ve müzik kuramcıları, Etnomüzikbilimini kendilerinin incelemediği müziğin incelenmesi olarak görüyorlardı; etnomüzikbilimcilerse tüm müziğin üretimini, kabulünü ve anlamını da kapsayan toplumsal ve kültürel bağlam açısından incelenmesi olarak kabul ediyorlardı (Cook, 1999: 141).

Aslında müzik üzerinde yöntemlendirilmiş bilgilerin tümü “Müzikbilim”in kapsamına girer. Bu bilgilere bilimsel inceleme ve araştırma yöntemlerinin uygulanmasıyla erişilir. Müzik sanatının oluşumu ve evrimi, genel olarak insanın bu sanatla olan ilintisi, müzik türü ayırmaksızın, Müzikbilimin başlıca inceleme konularıdır (Mimaroglu, 1995: 186).

Müzikoloji ve Etnomüzikolojinin ilgi alanlarının ve yöntemlerinin birbiri içine geçmiş ve tam olarak belirlenememiş olduğunu göstermektedir. “...oloji” ekinin, her iki terimi de bilim ile ilişkilendirmesine karşın, bu terimlerden birini yeğleyen bütün incelemeci lerin bilimsel çerçeveyi çıkış noktası olarak almadıkları ya da bilimden farklı şeyler anladıkları ortadadır. Bu durum sadece Etnomüzikolojide değil, Müzikolojide de görülür (Özer, 1997: 5).

7. Sonuç

Anadolu coğrafi açıdan farklı bölge ve özelliklere sahiptir. Ortak özellikler bölgelerdeki duygu ve düşüncelerdir. Yöresel müziklerin sözlerinde bu ortak özellikler görülse de icra açısından farklı ritim, ezgi, çalma biçimleri farklıdır. Uluslararası toplumda ise kültür tarihi coğrafi konumu, sosyal ekonomik gelenek ve görenek açısından farklılıklar göstermektedir.

Toplulukları ifade eden en önemli unsurlar kültür ve müziktir. Toplulukların varlıklarını devam ettirmesi için önemli kültürlerine, yöresel müziklerine, gelenek ve göreneklerine önem vermesi gerekir.

Her müzik türü içinde olduğu toplumdan izler taşır bu yüzden insanların yaşayış tarzına yanı kültürleri hakkında bilgiler verir. Toplum kültürü yapısı, gelenek ve görenekleri, inançları, sosyal ve ekonomik yapısı müziklerine yansır. Bu yüzden de kültür, kültürel kimlik kavramlarını iyi anlamak gerekir.

Her kültürün/topluluğun içyapısını anlatan ve bireyler arasında duygusal bütünleşme sağlayan müziği vardır. Örnekler sıralanamayacak kadar çoktur. Bunlardan bazıları, yeşil pop, Tasavvuf, Anadolu pop, club, rock&roll, heavy metal, punk, blues, kanto, tango, caz, diskodur.

Etnomüzikoloji disiplinler arasında önemli yere sahiptir. Antropoloji, tarih, sosyoloji, etimoloji, semiyotik, matematik ve diğer birçok bilim dalı ile ilişkisi olan ve üzerinde büyük hâkimiyeti olan bilim dalıdır. Etnomüzikoloji, müzik-toplum-kültür ilişkisini alan araştırması yöntemleriyle yerinde ve zamanında inceleyen bir bağımsız alan durumuna gelmiştir.

KAYNAKÇA

- Ana Britanika, Genel Kültür Ansiklopedisi, Cilt 20, s. 494-495 Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzikoloji Bölümü Ders Programı Ve Ders İçerikleri.
- Ankara Hacettepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzikoloji Bölümü Ders Programı
- Bayburtlu, A.S. (2016). Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi Cilt 2, Sayı 2
- Blacking, J. (1991). Etnomüzikoloji, Çev. Ç. Kara, Folklor/Edebiyat Dergisi, Sayı:17,Ankara.
- Cook, N. (1999). Müziğin ABC'si, (Çev.: T. Doğan), Kabalcı Yayınevi, İstanbul.
- Finkelstein, S. (1996). Müzik Neyi Anlatır, (Çev. H. Spatar) Kaynak Yayınları, İstanbul
- Gedikli, N. (1999). Bilimselliğin Merceğinde Geleneksel Müziklerimiz Ve Sorunları, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir, s.143.
- Güvenç, B. (1993). Türk Kimliği, Kültür Tarihinin Kaynakları, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayını
- Gazimihal, M. R. (1961). Musiki Sözlüğü, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Günay, E. (2006). Müzik Sosyolojisi, Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir Bakış, İstanbul, Bağlam Yayıncılık
- Kaptan A; Sosyal Bilimler Araştırma ve İstatistik Teknikleri; Rehber Yayınevi 1. Baskı Ankara 1995
- Örnek, S.V. (1971). 100 Soruda İlkelerle Din, Büyü, Sanat, Efsane, İstanbul, Gerçek Yayınevi.
- Özer, Y. (1997). Bilim Perspektifinde Müzik, Dokuz Eylül Yayınları, İzmir.
- Kaplan, A. (2005). Kültürel Müzikoloji, İstanbul, Bağlam Yayıncılık.
- Karkın, A.M., Karaburun, D. (2012). Malatya Yöresi Müziklerin Kültürel Kimliği, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, Sayı: 29.
- Mimaroğlu, İ. (1995). Müzik Tarihi, Varlık Yayınları, İstanbul.
- Nettl, B. (1991). "Etnomüzikoloji Nedir?" (Çev.: A. Kaplan), Folklor / Edebiyat Dergisi, Sayı:17, Ankara.
- Rice, T. (1987). Toward the Remodeling of Etnomusicology, Etnomusicology.
- Uçan, A., (1997). Müzik Eğitim Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Uçan A. (1994). Müzik Eğitimi, Ankara 1994, Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Ulusoy, D. (2000). 1950'lerden Günümüze Etnomüzikoloji'deki Yönelimler Ve Yapılan Araştırmalar. Ankara, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzikoloji Bölümü Etnomüzikoloji Ve Folklor Anabilim Dalı.
- Yöre, S. (2005). Müzikoloji, Etnomüzikoloji ve Müziğin Bilimsel İncelenimi, Müzik ve Bilim Dergisi, Sayı 4, Yıl 2, Eylül 2005.

EXTENDED ABSTRACT

Music is an aesthetic piece of music that expresses the designs and impressions of the thoughts with their voices in a specific purpose and method, according to a certain sense of beauty.

One of the most important components in the cultural structure is music. For this reason we give us important clues and information about the society and the communities. Music can be adopted in the way that it makes "associations" with certain rhythms, sound patterns and audiences, creates individual emotions and excitements in it, and bridges itself with life.

Anatolia has different geographical features and regions. Common features are emotions and thoughts in the regions. Although these common characteristics are seen in the words of regional music, different rhythm, melody and play styles are different in performance. In international society, cultural history shows differences in geographical position, social economic tradition and customs.

Every kind of musical genre has its traces from the society, so it gives information about people's lifestyle as well as their cultures. The structure of society culture, traditions and customs, beliefs, social and economic structure are reflected in their music. Therefore, cultural and cultural identity concepts should be understood well.

Musicology is always on the field of musicology to study a comparative (non-European) vocal music. The oldest antiquities and historical writings about musiki remain from the early ages, and the musical scholar's habits are so deeply rooted; But it is a young science subject to the cadre, the desire to connect to the meta, and the maintenance of the understanding of the century. By this way, Musicology; The theories in the field of music are based on experimental and scientific studies and the accepted theories are developed and the advancement of the known field is progressed and documented.

Musicology and Ethnomusicology do not constitute disciplines with agreed standards, which are all determined by scientific or any other norms of examination. These are the only and open cause limitations that dominate the emergence of the two main headings. Musicology is about European Art Music in a historical and systematic framework; Ethnomusicology is about non-European music.

Ethnomusicology has an important place among the disciplines. Anthropology, History, Sociology, Etymology, Semiotics, Mathematics, and many other science related to and dominated by science is a major part.

All of the information on music is included in "Musicology". This information is achieved through the application of scientific research and research methods. The formation and evolution of the art of music are the main subjects of the study of musicology, regardless of the kind of music, the relationship of man to this art in general.

Ethnomusicology, from the two sides which are intertwined in terms of methodology, has developed different fields by developing today's field; For example, a discipline that deals with the transmission of man's music based on scientific and anthropological research methods.

From these explanations, it emerged as an area that is now in a timely manner, instead of the research methods of ethnomusicology-music-society-culture relation.

The primary function of musicology is to contribute to the nourishment of composition and vocalization by adding new things to the whole of the information on the music subject. Looking at this, today the function of all Musicology is actually to be Ethnomusicology, ie to extend the field of research to include the so-called Sociological.

In fact, all the information that is manipulated on music goes into the scope of "Musicology". This information is achieved through the application of scientific research and research methods.

This research was conducted to determine what the concepts of musicology, ethnomusicology and culture are and their relations with each other. For this purpose, information obtained from the records and literature review was used as material. The information (data) used was obtained by documentary source scanning, analysis technique. In the execution of this research literature review and descriptive situation analysis technique were used.

According to the results obtained, the most important elements expressing communities are culture and music. Communities should attach importance to their important cultures, local music, traditions and customs in order to sustain their existence. Ethnomusicology has an important place among the disciplines. Instead of ethnomusicology-music-society-culture-related research methods, it has become an area that is becoming thinner in time. There is music that describes the internal structure of each cult / society and provides emotional integration among individuals. Samples are too large to be sorted. Some of them are green pop, Sufi, Anatolian pop, club, rock & roll, heavy metal, punk, blues, kanto, tango, jazz, discodur.